

Vooraf

Stadskanaal Sport Samen

In de vorige sportnota “Sport blijft bewegen” is veel aandacht geschonken aan een visie op sporten en bewegen. Een visie die nog recht overeind staat: Sport is meer dan een plezierige activiteit, en het bewegen is voor meer goed dan alleen het fysieke gestel. Sport is naast een doel op zichzelf, ook een instrument. Een middel om vele zaken te bereiken op fysiek, mentaal en sociaal gebied. Dus de moeite waard om op te investeren.

Tijdens het proces naar deze sportnota is er een aantal duidelijke trends en ontwikkelingen benoemd dat voor de sport en bewegen en de verenigingen waar worden genomen: Steeds minder mensen worden lid van een vereniging en het wordt voor verenigingen steeds moeilijker om vrijwilligers te krijgen. Tegelijkertijd sporten meer mensen individueel en zien we interessante ontwikkelingen op accommodatiegebied.

Deze sportnota willen we ook zien in het licht van de taken die we als gemeente krijgen binnen het sociale domein. Met alle positieve effecten die sport kan hebben in het achterhoofd, biedt het kansen om de sportverenigingen tot een belangrijke onderdeel te laten zijn, worden of blijven van de pedagogische civil society. Een plek waar kinderen, jongeren en ouderen elkaar ontmoeten, samen bewegen, een goede tijd met elkaar hebben én elkaar ondersteunen als daar aanleiding toe is.

Het samen sporten komt ook tot uitdrukking in de rol die de gehandicaptensport heeft in Stadskanaal en nu ook krijgt in deze sportnota. Door het instellen van een sportfonds voor evenementen en talenten (SET) en door het geven van een gehandicaptensportsubsidie aan verenigingen hopen we ook de positie van gehandicaptensportstad te behouden en uit te bouwen.

Het Proces

De gemeenteraad heeft bij de totstandkoming van een nieuwe Sportnota aangegeven op een actieve wijze vorm en inhoud te willen geven aan zijn kaderstellende rol. Daartoe is de startnotitie ‘Actualisatie Sportnota’ opgesteld. Deze werd gepresenteerd in de raadscommissie van 16 september.

Vervolgens zijn er (door de griffie) twee informatieavonden en een expertmeeting georganiseerd. Op 2 oktober werden de binnensportverenigingen gevraagd naar hun bevindingen en toekomstverwachtingen en op 16 oktober werd hetzelfde programma gevolgd voor de buitensportverenigingen. Op 7 november gaven vertegenwoordigers van de GGD, het Pagedal, het Huis voor de Sport en de Combinatiefunctionarissen hun visie op sport.

Op basis van deze informatie werd in de raadscommissie van 18 november van gedachten gewisseld over de kaders van het sportbeleid van de gemeente Stadskanaal na 2014. De opbrengsten van deze bijeenkomsten hebben wij verwerkt in deze nota waarbij geprobeerd is op de vragen en uitdagingen die daar zijn geuit een antwoord te formuleren. Dat heeft geresulteerd in deze sportnota “Stadskanaal Sport Samen”, waarin met bescheiden middelen Stadskanaal in stelling wordt gebracht om samen te gaan sporten.

Inleiding

De inhoud van de nota 'Sport blijft bewegen' (2006) is vormgegeven rondom de begrippen integraliteit, samenwerking en duurzaamheid.

De kaders waarbinnen de nota destijds is opgesteld waren: de landelijke trends, de wil van de gemeente om mensen te stimuleren tot sportdeelname en de beschikbare middelen.

Gekozen is voor een uitwerking van het sportbeleid in drie pijlers:

- Sportstimulering, door doelgroepbenadering en verenigingsondersteuning.
- Een zakelijke benadering van het tarieven- en subsidiebeleid.
- Kwalitatief goede, voldoende en eigentijdse sportvoorzieningen.

Deze indeling is overgenomen in de startnotitie 'Actualisatie Sportnota'. Hierbij is aangegeven dat:

- **Door middel van een aantal recente (raads)besluiten (die de looptijd van de sportnota overschrijden) een groot gedeelte van het sportbeleid voor een langere periode is vastgelegd. Concreet gaat het dan over de onderdelen sportstimulering en tarieven/subsidies.**
- **Ten aanzien van de sportaccommodaties het onderzoek van ICS-adviseurs dat 27 januari in de raad is gepresenteerd, richtinggevend kan zijn.**
- **Met betrekking tot de exploitatie van de openluchtbaden er exploitatieovereenkomsten zijn met een looptijd tot en met 2016 en de discussie daarover later gevoerd zal worden.**

Uit de reacties van de verschillende fracties menen wij te kunnen concluderen dat u zich kunt vinden in deze conclusies. Wel is er een aantal suggesties en richtingen aangegeven die wij in deze nota hebben verwerkt, waarbij we de indeling in de drie pijlers hebben aangehouden. Dit leidt tot de volgende hoofdstukken:

- Hoofdstuk 1 Sportstimulering:
 - a. deelname aan regelingen
 - b. verenigingsondersteuning
 - c. samenwerking andere organisaties
 - d. gehandicaptensport
- Hoofdstuk 2 Tarieven- en subsidiebeleid
 - a. tarieven
 - b. subsidies
 - c. ombuigingen/bezuinigingen
- Hoofdstuk 3 Sportvoorzieningen
 - a. binnensport
 - b. buitensport
 - c. zwembaden
 - d. groot onderhoud en investeringen
- Hoofdstuk 4 Samenvatting

HOOFDSTUK 1 Sportstimulering

Met sportstimulering worden groepen die qua sportdeelname achterblijven ten opzichte van andere groepen, gestimuleerd om te gaan bewegen/sporten. Hierbij heeft de gemeente zich met name gericht op de ouderen en de jeugd.

In de startnotitie onderscheiden we drie vormen van sportstimulering (A t/m C). Vanuit de raad is door diverse partijen aangegeven dat de gehandicaptensport een apart hoofdstuk in de sportnota verdient. We hebben dit als punt D. opgenomen.

- A. Deelname aan regelingen.
- B. Verenigingsondersteuning.
- C. Samenwerking met andere organisaties.
- D. Gehandicaptensport.

A. Deelname aan regelingen

Combinatiefunctionarissen/Buurtsportcoaches

Op dit moment neemt de gemeente Stadskanaal deel aan de stimuleringsregelingen

Combinatiefunctionarissen/Buurtsportcoaches. In 2008 is deze regeling onder de naam Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur van start gegaan. Tijdens de behandeling van de startnotitie in de raadscommissie bleek er veel enthousiasme over blijvende deelname aan de regeling te bestaan. Sinds 1 september 2011 zijn in onze gemeente combinatiefunctionarissen (4,7 fte) werkzaam. De uitvoering van de regeling is in handen gesteld van de Stichting Welstad. Dit om de verbinding met het wijkgerichte werken en de opdrachten in het sociale domein te leggen.

De minister heeft ons de mogelijkheid geboden om de huidige 4,7 fte te vergroten met 1,88 fte. Deze uitbreiding is inmiddels gerealiseerd. De uitbreiding wordt gefinancierd vanuit bestaande middelen en door de inbreng van derden. Binnenkort zal er een samenwerkingsovereenkomst met de deelnemende instellingen en de uitvoeringsovereenkomst met de Stichting Welstad ondertekend worden. De inzet van de buurtsportcoach voor de doelgroep inwoners met psychische klachten wordt al direct in gang gezet. Hiermee wordt de continuïteit voor deze kwetsbare doelgroep, die voorheen via de NASB-regeling ondersteund werd, gewaarborgd. Met de Stichting Welstad worden met betrekking tot de realisatie van de verdere formatie buurtsportcoaches nadere afspraken gemaakt. Uiterlijk op 1 januari 2015 is de formatie buurtsportcoach (1,88 fte) op volle sterkte.

De werkzaamheden van de buurtsportcoaches worden ieder jaar vastgelegd in een jaarprogramma. Dit jaarprogramma wordt vastgesteld in het overleg 'de Lokale Educatie Agenda' (LEA).

Sportimpuls

De overheid biedt sportaanbieders (en dus niet gemeenten) de mogelijkheid om voor sportstimuleringsprojecten subsidie aan te vragen in het kader van de zogenaamde sportimpuls. Met de Sportimpuls kan elke lokale sport- en beweegaanbieder financiering krijgen om aanbod te realiseren dat bijdraagt aan het vergroten van het bereik van het lokale sport- en beweegaanbod. De sportimpuls loopt tot en met 2015 en het ministerie keert jaarlijks 10 miljoen euro uit voor de uitvoering. De activiteiten die in het kader van de Sportimpuls ontwikkeld en opgezet worden, moeten gericht zijn op mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen. De wensen en behoeften van de potentiële sporters vormen daarbij het uitgangspunt.

Sportdorp Musselkanaal is een voorbeeld van een dergelijk project. Sportdorp staat voor samenwerkingsverbanden van sportverenigingen en andere lokale partijen in een wijk of dorpskern. Het doel is om zoveel mogelijk inwoners vanuit hun eigen behoefte intensiever en vaker aan het sporten of bewegen te krijgen.

Voor een betere levensvatbaarheid zou het in de regio veel sportverenigingen aan te bevelen zijn zich de komende jaren ook op andere doelgroepen te richten. Probleem is dat het huidige aanbod van de verenigingen niet altijd aansluit bij de behoeften van de inwoners. Daartoe kunnen zij hun aanbod

gaan vernieuwen en verbreden. Daarmee kunnen ze weer groeien en komt het indirect ook de leefbaarheid ten goede.

Wij willen de komende jaren sportaanbieders stimuleren om aanvragen te doen in het kader van de sportimpuls en hen bij het ontwikkelen van het idee en het indienen van de aanvraag ondersteunen.

B. Verenigingsondersteuning

Veel sportverenigingen geven aan te maken te krijgen met een veranderende en complexer wordende omgeving. Uit landelijke cijfers blijkt dat het steeds moeilijker wordt om vrijwilligers te vinden en te houden. Ook het op orde houden van de financiën wordt als een groter wordend probleem genoemd. De sportverenigingen worden geconfronteerd met toenemende individualisering, flexibilisering, toenemende mogelijkheden van vrijetijdsbesteding en niet te vergeten een toenemende regelgeving. Verschillende fracties hebben aangegeven het belangrijk te vinden om verenigingen te blijven ondersteunen.

Wij verstaan onder verenigingsondersteuning; de beantwoording van vragen van individuele verenigingen en het verzorgen van cursussen in breder verband. Gedacht kan worden aan: het werven van vrijwilligers, EHBO en reanimatie, het werven van sponsors etc.

De gemeente had de ondersteuning van sportverenigingen uitbesteed (door middel van deelname aan de regelingen BOS en NASB) aan het Huis voor de Sport als het gaat om het verzorgen van cursussen.

Nu deze regelingen zijn afgelopen dreigt er een eind te komen aan deze vorm van ondersteuning.

Vanaf 2014 zijn er in de begroting geen middelen (meer gereserveerd) voor verenigingsondersteuning. Voor 2014 heeft het Huis voor de Sport wel een aanbod gedaan om de verenigingsondersteuning (gedeeltelijk) uit te voeren. Als wij hier gebruik van willen maken, betekent dit een structureel budget van € 1.500,00 per jaar.

Wij stellen u voor hiervan gebruik te maken en de kosten te dekken uit de post activiteitsubsidie. Dit betekent dat er dan vier informatieavonden georganiseerd worden voor verenigingen waarin een bepaald thema wordt uitgediept.

In het werk van de combinatiefunctionarissen zijn contacten met sportverenigingen van groot belang. Het ondersteunen van verenigingen bij bepaalde vraagstukken is hier inherent aan.

Het takenpakket van de functionarissen is echter dermate vol dat er geen sprake kan zijn van 'overname' van het totale pakket aan verenigingsondersteuning, tenzij gekozen wordt voor een andere invulling van dat pakket. Omdat de regeling combinatiefunctionarissen ook door externe partijen wordt gefinancierd, kunnen we dit als gemeente niet 'alleen' besluiten. Wel zullen wij erop aandringen dat er blijvende aandacht is voor vragen die binnen de verenigingen leven.

Zoals hiervoor al is geschreven, krijgen verenigingen door demografische ontwikkelingen de komende jaren te maken met minder jeugdige leden. Om het ledenbestand op peil te houden, zouden ze hun aandacht kunnen verleggen van ledenwerving in de jongste leeftijdsgroepen naar sporters die ze al in huis hebben. Het vasthouden van jongeren van 12 -16 jaar is de opdracht voor de sport breed de komende jaren, en dient daarom veel aandacht te krijgen. Het zou mooi zijn om jongeren van die leeftijdsgroep aan clubs te verbinden door hen serieuze rollen te geven binnen die vereniging.

Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle facetten van de jeugdzorg. Dus van de lichte ondersteuningsvormen, zoals het bieden van informatie, tot aan de zwaarste zorgvormen waaronder de gesloten jeugdzorg. De versterking van de pedagogische civil society speelt een belangrijke rol in het terugdringen van deze zware (en dus dure) zorg. De directe leefomgeving van de kinderen zal daarom een nog actievere rol moeten krijgen in het begeleiden en ondersteunen van kinderen en jongeren. Verenigingen spelen een belangrijke rol rondom het opgroeien van onze kinderen. Die rol wordt alleen maar belangrijker. Dat vraagt wel wat van de verenigingen, in sommige gevallen misschien wel een cultuurverandering. Het opvoedkundig c.q. begeleidend aspect is belangrijk naast het sportieve aspect en vraagt een daarbij passende attitude bij de vrijwilligers, die de jongeren begeleiden. Van de vrijwilligers vraagt het competenties, waar we op willen investeren. Kunnen omgaan met kinderen die 'anders' zijn maakt daar deel van uit. Veel verenigingen zijn zich bewust van hun maatschappelijk rol. Een voorbeeld is het, reeds in gang gezette, alcoholproject.

Binnen de bestaande mogelijkheden willen we die verenigingen in het proces om te ontwikkelen tot een sportvereniging van de 21^e eeuw ondersteunen en begeleiden onder andere door onze combinatiefunctionarissen hiertoe op te leiden. Daarmee immers is met de combinatiefunctionaris via de Stichting Welstad de link gelegd naar CJGV als toegang tot zorg en ondersteuning.

C. Samenwerking met andere organisaties

1. Stichting Welstad

De Stichting Welstad heeft een belangrijke rol gekregen als het gaat om de uitvoering en de coördinatie van de regeling combinatiefunctionaris. Daarmee heeft deze welzijnsorganisatie zich ook op de sportmarkt begeven. Structurele inbedding (c.q. uitbreiding van de regeling) betekent dat de Stichting Welstad onze belangrijkste partner is geworden als het gaat om de sportstimulering. Het wijkgerichte werken van deze stichting waarbij sport als middel tot eigen participatie kan worden gebruikt en de rol die wordt vervuld in de 'brede scholen' en de 0-lijnvoorziening passen in het gemeentelijke beleid.

2. Huis voor de Sport

Doordat de regeling Combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches wordt uitgevoerd door de Stichting Welstad is de rol van het Huis voor de Sport in de gemeente Stadskanaal minder groot geworden. Dit neemt niet weg dat er ambtelijk veelvuldig overleg met het Huis voor de Sport is. Op initiatief van het Huis voor de Sport is het Partnerplatform Blijf Bewegen opgericht. De doelstelling van dit platform is om jeugd, senioren en werknemers in beweging te houden. De deelnemers van dit platform delen kennis, ervaring en middelen om die doelstelling nog meer bereikbaar te maken. Wij zijn onlangs toegetreden tot dit platform. Daarnaast stellen wij (zie hierboven) voor om een gedeelte van de verenigingsondersteuning (cursusaanbod) te laten verzorgen door het Huis voor de Sport.

3. Provinciaal vakoverleg

Een keer per kwartaal vindt er een overleg plaats met (alle) gemeentelijke sportambtenaren, de provincie Groningen, de Vereniging Sport en Gemeenten en het Huis voor de Sport. (Gemeente)grensoverschrijdende thema's worden hierin behandeld en kennis en ervaringen worden gedeeld in dit platform.

4. Omliggende gemeenten

In het kader van het Regionaal Woon- en Leefbaarheidsplan is gesteld dat sport primair iets is van de individuele gemeenten. Op dit moment is er overleg met omliggende gemeenten op ad hoc basis. De verwachting is dat dit in de toekomst (met het hoog op de geplande gemeentelijke herindeling in 2018) steeds meer regionaal nagedacht gaat worden over het behouden en/of in stand houden van voorzieningen. Ons streven is om onze sportvoorzieningen op een goed niveau te houden en deze zodanig over te dragen aan de 'nieuw te vormen gemeente'.

D. Gehandicaptensport

Tijdens de discussie in de commissievergadering van 18 november over de gewenste gemeentelijke inspanningen voor de gehandicaptensport is onderscheid gemaakt tussen (grote) evenementen voor gehandicapte sporters en de ondersteuning van verenigingen waarbinnen gehandicapten de mogelijkheid wordt geboden te kunnen sporten.

Evenementen

De uitstekende sportaccommodaties in Stadskanaal aangevuld met overnachtingscapaciteit en de daarbij behorende faciliteiten, vormden de laatste jaren een prima podium voor grote wedstrijden voor mindervaliden. De WorldGames maar ook de Nelli Cooman Games zijn hiervan voorbeelden. Het is de bedoeling dat ook in 2015 weer een groot evenement naar Stadskanaal wordt gehaald.

Wij geloven in deze ontwikkelingen en willen daarin een structurele rol blijven spelen. Dit willen wij realiseren door een te ontwikkelen 'Sportfonds Evenementen en Talentondersteuning' (SET). In hoofdstuk 2B onder punt 5 komen we hierop terug.

Verenigingen

Enkele sportverenigingen bieden mindervalide sporters de mogelijkheid te sporten. Voorbeelden zijn o.a.: SJS met het Gvoetbal en DWS met diverse sporttakken. Wij vinden het belangrijk dat dit aanbod blijft bestaan en zo mogelijk wordt uitgebouwd. Wij zullen onze combinatiefunctionarissen dan ook vragen om extra aandacht te besteden aan de ondersteuning van verenigingen die het sportaanbod voor mindervaliden willen starten. Daarnaast willen wij verenigingen financieel ondersteunen die een specifiek aanbod hebben voor gehandicapte sporters. Ons voorstel hierover vindt u in hoofdstuk 2B onder punt 6.

HOOFDSTUK 2 Tarieven- en subsidiebeleid

A. Tarieven

In 2009 heeft de raad een nieuw tarieven- en subsidiebeleid vastgesteld. Uitgangspunt hiervan is een meer zakelijke benadering waarbij kosten en opbrengsten met elkaar in evenwicht zijn. Kenmerkend voor het beleid is dat de tarieven voor het gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties in een periode van 6 jaar met 100% verhoogd worden. In 2016 is dit bereikt. De meeropbrengsten, begroot op cumulatief € 40.000,00 (in 2016) zijn en komen in de vorm van sportsubsidies weer ten gunste van de sport. Zo wordt de gemeentelijke bijdrage in de combinatiefunctionarissenregeling voor een groot deel bekostigd uit deze meeropbrengsten.

B. Subsidie

Kenmerkend voor het sportsubsidiebeleid, dat door de raad gelijktijdig met het tarievenbeleid is vastgesteld, zijn de volgende subsidies:

1. Activiteitsubsidie (het zogenaamde sportfonds)
 2. Waarderingsubsidie
 3. Jeugdsportsubsidie
 4. Compensatie zwemtarieven
- Wij stellen voor daar aan toe te voegen:*
5. Sport Evenementen en Talentontwikkeling (SET)
 6. Subsidie Gehandicaptensport

1. Activiteitsubsidie

Voor dit onderdeel is in 2014 (na bezuiniging) € 24.100,00 beschikbaar. Voor subsidie komen projectmatige, openbare activiteiten in aanmerking die in de gemeente plaatsvinden, breed toegankelijk zijn en het sportbeleid van de gemeente ondersteunen. In 2012 en 2013 maakten respectievelijk 15 en 21 verenigingen gebruik van deze mogelijkheid.

2. Waarderingsubsidie

Jaarlijks brengt de gemeente Stadskanaal het Subsidieprogramma uit. Voor 2014 zijn hierin de volgende grote sportactiviteiten, waarvoor de middelen structureel in de sportbegroting zijn opgenomen, vermeld:

- Nelli Cooman Games	€ 13.540,00
- Go Sports	" 8.150,00
- Klap tot Klaploop	" 8.150,00
- Rode Loper zwemevenement	" 1.100,00
- Int. Korfbaltoernooi	" 1.100,00
- Toptennistoernooi	" 1.100,00 +
	€ 33.140,00

3. Jeugdsportsubsidie

Het totale budget voor de jeugdsportsubsidie bedraagt € 21.860,00.

Hiervan is € 5.920,00 beschikbaar voor de korting op de entreegelden voor zwemgroepen die gebruikmaken van het Pagedal en voor een jeugdkorting op de tarieven van de sporthal van het Pagecentrum is € 2.590,00 beschikbaar.

4. Compensatie zwemtarieven

Conform het raadsbesluit van 15 december 2008 verhoogt het Pagecentrum de zwemtarieven. Omdat dit een te zware financiële belasting is voor de verenigingen die gebruikmaken van het zwembad, is een compensatieregeling opgesteld. Deze loopt af in 2018. Dat betekent dat verenigingen die gebruik maken van deze regeling na 2018 geacht worden zichzelf te kunnen redden. Voor 2014 bedraagt het budget € 15.500,00.

5. Sport Evenementen en Talentontwikkeling (SET)

We willen mede op initiatief van en samen met een aantal ondernemers gaan werken aan een fonds om (grote) sportevenementen mogelijk te blijven maken. Daarbij denken we als eerste aan de (inter)nationale gehandicapten sportevenementen die we meerdere malen hebben mogen ontvangen. Door jaarlijks in het fonds een bedrag te storten, kan gespaard worden voor de meerjaarlijkse evenementen.

Daarnaast willen we een klein deel van het fonds reserveren voor talentondersteuning. Op dit moment kennen we gemeentelijk geen ondersteuning voor de kinderen met bovenmatig talent in bepaalde disciplines. We willen via het fonds mogelijk maken ondersteuning te bieden voor meerkosten die het ondersteunen van deze talenten nodig hebben.

Het fonds kan worden gevoed door een deel van onze sportactiviteitenpot, bijdragen van bedrijfsleven en gelden van ideële instellingen. Vertegenwoordigers van het bedrijfsleven gaven aan hier wel oren naar te hebben. Evenementen die het fonds ondersteunt, worden gevraagd ook een positieve bijdrage te leveren vanuit de sport voor de kinderen en jongeren in Stadskanaal.

We kunnen het fonds in eerste instantie voor een periode van 3 jaar in het leven roepen. Dit ook met het oog op de herindeling, en om te leren of het een manier blijkt te zijn om ons sportbeleid ook te verbeteren en de genoemde doelen te behalen, waarbij met name van belang wordt of het 1. Voldoende breed gedragen fonds kan worden door de breedte aan bedrijven die we hebben in Stadskanaal. 2. Er voldoende middelen toegezegd gaan worden om ook werkelijk grootschalige evenementen binnen te kunnen slepen. 3. Of het fonds ook voldoende bereik heeft, zich niet beperkt tot evenementen bijvoorbeeld uitsluitend in de kern Stadskanaal.

Voor de uitwerking van deze ambitie ramen wij voorlopig € 7.500,00, vanaf 2014, voor 3 jaren. Daarnaast willen we een startkapitaal van € 17.500 vanuit de reserve incidentele bestedingen storten om te voorkomen dat evenementen in de eerste jaren geen doorgang zouden kunnen vinden door een nog niet voldoende opgebouwde reserve. Te overwegen valt de jaarlijkse storting afhankelijk te maken van de bijdragen van derden.

6. Gehandicaptensport

Onder punt 5 staat aangegeven hoe we met (grote) evenementen inclusief die voor mindervalide sporters willen omgaan. In dit hoofdstuk wordt specifiek aangegeven hoe we onze sportverenigingen die een specifiek aanbod voor mindervalide sporters hebben willen ondersteunen.

Uit signalen die wij van sportverenigingen ontvangen blijkt dat de wil er is om ook voor de gehandicapten sporter te organiseren. Een probleem hierbij is dat deze groep sporters een intensievere en meer specialistische begeleiding nodig heeft. Dit brengt extra kosten voor de vereniging met zich mee. Wij willen de vereniging hierin financieel tegemoet komen.

De benodigde middelen hiervoor kunnen gevonden worden binnen het budget voor de jeugdsportsubsidie. Zoals onder punt 3 is aangegeven is er € 21.860,00 beschikbaar voor jeugdsportsubsidie. Het is een gegeven dat het aantal jeugdigen (en daarmee ook de jeugdige sporters) daalt. Hierdoor zal er ruimte ontstaan in de bestaande middelen. Deze ruimte willen we benutten voor de gehandicaptensport

C. Ombuigingen/bezuinigingen

In het door de gemeenteraad vastgestelde ombuigingsplan 2014-2017 is een verlaging van het sportsubsidiebudget van structureel € 25.000,00 opgenomen. Met ingang van 2014 moet € 5.000,00 gerealiseerd zijn oplopend tot € 25.000,00 in 2017.

Uit informatie die wij ontvangen van de besturen van de diverse sportverenigingen blijkt dat de jeugdsportsubsidie ook specifiek gebruikt wordt om het bevorderen van het sporten en bewegen voor jeugdigen te stimuleren. Eerder is aangegeven dat er als gevolg van een dalend aantal jeugdigen enige ruimte zal ontstaan in de middelen voor de jeugdsportsubsidie. Deze ruimte willen wij graag benutten om verenigingen met een aanbod voor invalide sporters te ondersteunen. Vanuit die gedachte stellen wij u voor om niet te bezuinigen op de jeugdsportsubsidie.

De voornaamste wijzigingen die plaats vinden zijn de bezuiniging op zowel de activiteitsubsidie (oplopend tot ruim € 15.000 in 2017) en de waarderingssubsidie (€ 10.000 in 2017). Daarmee is de bezuinigingstaakstelling gehaald. Daarnaast halen wij uit het activiteitenbudget middelen voor verenigingsondersteuning en storting in het op te richten sportfonds SET en/of het ondersteunen van grootschalige sportevenementen.

Ter informatie: de reële uitgaven vanuit het activiteitenbudget in 2013 waren 18.575, inclusief € 5.000 voor de IWAS Worldgames. In 2012 is € 12.450 uitgegeven. Verlaging van het budget betekent dat vanaf 2015 mogelijkerwijs keuzes gemaakt moeten worden in welke activiteiten wel of niet ondersteund worden.

Raming subsidie o.b.v. begroting 2014

	2014	2015	2016	2017
Activiteitenbudget	€ 29.100	€ 35.500	€ 35.500	€ 35.500
Waarderingsubsidie	€ 33.140	€ 33.140	€ 33.140	€ 33.140
Jeugdsportsubsidie	€ 21.860	€ 21.860	€ 21.860	€ 21.860
Beschikbaar budget	€ 84.100	€ 90.500	€ 90.500	€ 90.500
Ombuigingsplan 2014-2017	€ 5.000 -	€ 10.000 -	€ 15.000 -	€ 25.000 -
Nieuw beschikbaar budget	€ 79.100	€ 80.500	€ 75.500	€ 65.500

Raming subsidie waarin de ombuigingen zijn verwerkt

	2014	2015	2016	2017
Activiteitenbudget	€ 15.100	€ 16.500	€ 11.500	€ 14.000
Verenigingsondersteuning	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
Sportfonds SET	€ 25.000*	€ 7.500	€ 7.500	€ 0.000
Waarderingsubsidie	€ 33.140	€ 33.140	€ 33.140	€ 28.140
Jeugdsportsubsidie	€ 21.860	€ 20.860	€ 20.360	€ 19.860
Gehandicaptensport	--	€ 1.000	€ 1.500	€ 2.000
Invulling nieuw budget	€ 96.600*	€ 80.500	€ 75.500	€ 65.500

* Inclusief € 17.500 startkapitaal voor SET.

HOOFDSTUK 3 Sportvoorzieningen

A. Binnensportaccommodaties

De inwoners van de gemeente Stadskanaal maken gebruik van een groot aantal maatschappelijke voorzieningen waaronder sportaccommodaties. De gemeente wil in toenemende mate sturen op de kwaliteit en de kosten van deze accommodaties.

Binnen de gemeente zijn de volgende binnensportaccommodaties te vinden:

	Gymzaal	Gymzaal bij scholen	Sporthallen gemeente	Manege	Sporthal particulier	Sportscholen particulier
Stadskanaal	5	5	1	1	2	4
Musselkanaal	2		1			1
Onstwedde	1			1		
Mussel	1					
Alteveer	1					
Totaal	10	5	2	2	2	3

Aan ICS-adviseurs is gevraagd een rapportage op te stellen over het totale gemeentelijk vastgoed. Deze rapportage 'gezonde basis voor Stadskanaalse accommodaties' is ondertussen af. De denkrichtingen die daarin staan onderschrijft u:

- Gezien de leeftijden van de accommodaties en de boekwaardes, is sprake van een behoorlijke veroudering van de binnensportaccommodaties. Hoewel de binnensportaccommodaties de afgelopen decennia goed zijn onderhouden, zijn de komende jaren wel de nodige onderhoudsinvesteringen te verwachten.
- Sporthal De Spont zit qua verenigingsgebruik vol. Daarom wordt voor een deel van het verenigingsgebruik (volleybal, handbal, basketbal) uitgeweken naar het Pagecentrum. De gemeente Stadskanaal voorziet in een huurcompensatie van circa € 5.000,00 op jaarbasis voor de verenigingen die gebruikmaken van het Pagecentrum. Dit betreft een subsidie die tot 2016 wordt afgebouwd.
- Een groot deel van de gymzalen kent een beperkte bezetting van minder dan 50%, waarbij een deel van de zalen zelfs niet boven de 30% uitkomt.
- Op enkele plaatsen is sprake van een overlap in accommodaties. Met name in het centrum van Stadskanaal en in Musselkanaal zit een behoorlijke 'binnensportdichtheid'.
- De keuzes die gemaakt zullen gaan worden in het primair onderwijs hebben gevolgen voor de binnensport.

Het college is zich terdege bewust van het feit, dat de gemeente niet gaat over het openhouden of sluiten van scholen. Dit is een aangelegenheid van de schoolbesturen en zij maken hierin hun eigen afwegingen. Gelukkig is de relatie met de schoolbesturen wel zodanig, dat we over diverse kwesties in gesprek zijn en blijven. Daarnaast worden we regelmatig geïnformeerd over de gesprekken, die in onze regio plaatsvinden tussen het openbaar en christelijk onderwijs om tot een vorm van samenwerking te komen.

Tenslotte merken wij op, dat diverse zaken wel een samenhang hebben met het sluiten dan wel openhouden van schoollocaties. Wij achten het van groot belang dat deze discussie gevoerd wordt en als voorbeelden zijn te noemen: het eventueel afstoten van gymzalen en medegebruik heeft een directe relatie met het sluiten van scholen.

Op basis van deze analyse zien wij het volgende perspectief.

- Voor de binnensport gaan wij uit van instandhouding van een basisvoorziening voor bewegingsonderwijs en verenigingen in de kernen.
- Gezien de bezetting en spreiding van de zalen achten wij instandhouding van alle bestaande binnensportaccommodaties echter niet noodzakelijk. Sterker nog, om de exploitatie van de binnensportaccommodaties te verbeteren, achten wij een toename in de bezetting van de accommodaties als noodzakelijke voorwaarde.
- Wij adviseren naar de toekomst toe in te zetten op een gereduceerd aantal binnensportaccommodaties die in een adequate technische en functionele staat worden gehouden.

Op grond van spreiding en behoefte komen wij met voorstellen tot indikking van de huidige binnensportstructuur.

- Hierbij wordt rekening gehouden met de wettelijke verwijsafstand van één kilometer die geldend is voor basisonderwijs en het uitgangspunt om ten minste één binnensportaccommodatie in de vijf kernen te behouden.
- De huur bij het Pagecentrum dient te worden afgezet tegen het alternatief van het investeren in uitbreiding met een eigen sporthal.
- In de kern Stadskanaal is er een particuliere sporthal genaamd Bruinsma. Deze is op dit moment niet voorzien van inrichting die noodzakelijk is voor bewegingsonderwijs. De accommodatie staat in principe open voor een dergelijk gebruik. Dit vraagt een forse investering qua inrichting. Hierover worden gesprekken gevoerd met de eigenaar.

B. Buitensportaccommodaties

In de eerder genoemde rapportage van ICS is de volgende korte analyse gemaakt als het gaat om de buitensportaccommodaties.

- Via groot onderhoud van de opstallen op de voetbalparken heeft de gemeente Stadskanaal nog bemoeienis. Met het vastgoed op de overige buitensportparken heeft de gemeente geen bemoeienis meer.
- De onderhoudsstaat van alle accommodaties waar de gemeente bemoeienis heeft is goed, aangezien alle accommodaties recentelijk gebouwd of gerenoveerd zijn. Hierbij zijn door de gemeente de volgende investeringen gedaan:

2003	sv Mussel	€ 45.750,00
2004	vv SCS	€ 175.300,00
2007	vv SJS	€ 306.500,00
2008	vv Musselkanaal	€ 109.300,00
2010	vv Alteveer	€ 178.500,00
2010	vv SETA	€ 36.000,00
2012	vv Onstwedder Boys	€ 112.700,00
2013	vv SPW	(onderdeel van budget mfa Noordstee)

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van alle velden (inclusief 5 kunstgrasvelden*) op de voetbalparken, het kunstgras hockeyveld, het korfbalveld en de atletiekbaan.

Ten aanzien van de overige buitensportaccommodaties als het durfsportterrein, de motorgrasbaan, de ijsbanen, de jeu de boulesbanen, het modelvliegveld en de tennisbanen heeft de gemeente geen onderhoudsverplichtingen.

* Kunstgrasvelden

Locatie	Vereniging	Functie	Aanlegjaar
Julianastraat Stadskanaal	SJS	Voetbal	2005
Manegelaan Stadskanaal	HCSO	Hockey	2007
Parklaan Musselkanaal	VV Musselkanaal	Voetbal	2009
Sportparklaan Stadskanaal	SC Stadskanaal	Voetbal	2012
Berkenstraat Stadskanaal	SPW	Voetbal	2012

Wij plaatsen de buitensportaccommodaties in het volgende perspectief.

- De gemeente wenst vooralsnog niet actief te sturen op het samenvoegen van de voetbalverenigingen, aangezien dit als een eigen verantwoordelijkheid van de verenigingen zelf wordt gezien en huisvestingsvragen daar op dit moment geen aanleiding toe geven.
- Toekomstige gemeentelijke investeringen (bijvoorbeeld in vervanging daken, CV, kozijnen en algehele renovatie) worden voorafgegaan aan een toetsing van de levensvatbaarheid van de betreffende vereniging.
- De gemeente relateert het onderhoud van velden aan het aantal leden van een vereniging. Indien volgens de richtlijnen van NOC*NSF geen aanspraak gemaakt kan worden op een veld, wordt deze uit de gemeentelijke exploitatie gehaald.

C. Zwembaden

Met de exploitanten van de buitenbaden zijn in 2012 exploitatieovereenkomsten gesloten met een looptijd tot en met 2016 (en de optie tot een mogelijke verlenging van nog eens vijf jaren). De exploitanten hebben aangegeven de overeengekomen tijdsduur uit te willen dienen.

De totale jaarlijkse gemeentelijke subsidie voor de drie zwembaden bedragen circa € 260.000,00. Daarnaast dient de komende jaren voor forse bedragen geïnvesteerd te worden in onderhoud. De komende vijf jaren (t/m 2018) zal jaarlijks gemiddeld voor de baden gezamenlijk € 160.000 moeten worden geïnvesteerd. Deze onderhoudskosten zijn op dit moment niet gereserveerd.

De grootste investering wacht echter over uiterlijk 10 jaren. De baden zijn in de jaren zestig gebouwd en onze verwachting is dat op middellange termijn groot onderhoud voor de zwembaden niet meer volstaat en rekening moet worden gehouden met omvangrijke renovaties (circa 1 miljoen per bad) dan wel vervangende nieuwbouw (circa 4 miljoen per bad), ofwel een investering tussen 3 en 12 miljoen euro. Hiervoor is momenteel niet gereserveerd.

Indien de raad wenst te bezuinigen op zwembaden kan dat daarom niet gezocht worden in de exploitatie van de baden, of het veranderen van organisatiestructuur, maar in de sluiting van een bad of meerdere baden (zie ook het ombuigingsplan 2014-2017). Daarentegen, bij een besluit (alle) baden te behouden, zal dat een fors investeringsbudget vereisen.

Voor het einde van de contractperiode willen wij een discussie over de toekomst van de zwembaden met u voeren. Om dit zorgvuldig te doen zal die uiterlijk in 2015 een aanvang moeten nemen. Wij adviseren om grote investeringen uit te stellen tot de discussie zijn beslag heeft gekregen. Een uitzondering hierop vormen de investeringen die noodzakelijk zijn voor het functioneren van de baden, zoals coating.

Door het Huis voor de Sport is een onderzoek gedaan naar de toekomst van de zwembaden in Oost-Groningen. De uitkomsten van dit onderzoek kunnen betrokken worden bij de genoemde discussie, evenals de aanbevelingen van ICS op dit terrein.

D. Groot onderhoud en investeringen

Zoals hiervoor opgemerkt bestaat er ten opzichte van de opstallen op de buitensportaccommodaties van de voetbalverenigingen een afwijkende situatie, aangezien de gemeente nog bemoeienis heeft met het (groot) onderhoud. Deze situatie is historisch zo gegroeid.

In het kader van een eerdere sportnota zijn de opstallen van de voetbalvelden geprivatiseerd. Op grond van de koopovereenkomsten komen alle exploitatielasten met uitzondering van het groot onderhoud voor rekening van de verenigingen. Onder het groot onderhoud wordt verstaan de vervanging van daken, buitenkozijnen en de cv-ketel. De kosten van dit onderhoud worden volledig gesubsidieerd. Jaarlijks is hiervoor een bedrag van circa € 45.000,00 beschikbaar. In de afgelopen jaren zijn alle opstallen gerenoveerd. In die begrotingsjaren waarin het budget van € 45.000,00 onvoldoende

was voor het uitvoeren van de renovaties, is steeds op basis van het gebouwenbeheerssysteem (vroegtijdig) een beroep gedaan op de reserve incidentele bestedingen. In de jaren dat het budget van € 45.000,00 niet wordt besteed, vervalt deze onderuitputting ten gunste van de algemene middelen.

Wij willen dit beleid de komende jaren in stand houden om meerdere redenen. Het privatiseren van accommodaties is niet aan de orde omdat de afgelopen 10 jaren alle accommodaties (op SETA na) bij de tijd zijn gebracht. Een verdere privatisering op dit moment zou vermoedelijk gepaard gaan met bruidsschatten.

Het onderhoud van alle velden en de atletiekbaan gebeurt onder regie van de gemeente. Hieronder verstaan we het dagelijks en groot onderhoud. Ook ingrijpende renovaties en vervangingen worden gefinancierd door de gemeente. Wij stellen voor dit beleid vooralsnog niet te wijzigen.

Ten aanzien van het dagelijks en groot onderhoud worden er jaarlijks (via de vaststelling van de begroting) middelen beschikbaar gesteld. Het huidige budget is voldoende om de velden op een redelijk peil te houden.

Besluiten tot grotere renovaties (vervangingen) worden incidenteel (en vaak ad hoc) via een raadsvoorstel aan u voorgelegd.

Het dagelijks onderhoud van de sportvelden is opgenomen in de begroting (circa € 310.000,00). Voor vervanging en renovatie van velden is op basis van een eerdere sportnota de reserve Sportvelden ingesteld. De kapitaallasten van (toekomstige) vervangingen en renovaties van traditionele sportvelden worden structureel ten laste gebracht van deze reserve.

Voor de kosten van verzekeringen, belastingen en dagelijks onderhoud ontvangen de verenigingen een tegemoetkoming in de kosten. De totale subsidie is geraamd op ruim € 37.000,00.

Op dit moment wordt gewerkt aan een meerjarig onderhouds- en investeringsplan waarin zowel het dagelijks en het groot onderhoud alsmede de renovaties (en vervangingen) zullen worden opgenomen. Hiermee hopen wij meer inzicht te krijgen in de te verwachten investeringen en deze beter in meerjarenramingen te kunnen verwerken.

HOOFDSTUK 4 Samenvatting

Bij de inleiding van deze notitie hebben wij gesteld dat door middel van een aantal recente (raads)besluiten (dat de looptijd van de sportnota overschrijdt) een groot gedeelte van het sportbeleid voor een langere periode is vastgelegd. Dit geldt met name voor de onderdelen sportstimulering en tarieven/subsidies. Ten aanzien van de sportaccommodaties ligt er een richtinggevend onderzoek van ICS-adviseurs en met betrekking tot de exploitatie van de openluchtbaden zijn er exploitatieovereenkomsten met een looptijd tot en met 2016.

Dit betekent niet, dat er gedurende de looptijd van deze sportnota (ca. 2018), geen ruimte meer is om in te spelen op ontwikkelingen. In de voorgaande hoofdstukken is er een aantal aangegeven. Ook hebben wij nog een aantal ambities dat we in de jaren 2014 - 2018 gestalte willen geven.

Wij zouden deze ambities als volgt willen omschrijven:

1. **Sportfonds Evenementen en Talentondersteuning** (SET zie hoofdstuk 2 onder 5);
2. **Ondersteuning verenigingen met een aanbod voor mindervalide sporters** (zie hoofdstuk 2 onder 6);
3. **Borging financiën** (zie hoofdstuk 3 onder D);
4. **Sportverenigingen meenemen en voorbereiden op hun rol in de civil society** (zie hoofdstuk 1 onder B.).

Met de benoeming van deze vier ambities denken we in Stadskanaal een sportklimaat te creëren die inhoud geeft aan de titel van deze nota 'Stadskanaal Sport Samen'.